

Nr 418

Av herr **Mattsson**, om utredning rörande viss omläggning av företagsbeskattningen såvitt avser mindre företag.

Möjligheterna att upprätthålla en hög och jämn sysselsättning och att höja produktion och sysselsättning i vårt land är i avgörande utsträckning beroende av de förutsättningar som erbjudes den enskilda företagsamheten. De stora svårigheter, som i synnerhet småföretagarna haft under senare år, och den skärpta konkurrens som kan väntas i och med det vidgade europeiska samarbetet motiverar att särskild uppmärksamhet ägnas småföretagens arbetsvillkor.

En av de frågor som därvid i första hand måste uppmärksammas är hur skattesystemet skall utformas. En grundläggande princip bör därvid vara att skatten uttages efter bärkraft. Med nuvarande system belastas uppenbart många mindre och medelstora företag alltför hårt eftersom de ofta har lägre skattekraft än stora företag. Beskattningen måste utformas så, att den tar hänsyn härtill och så att den inte lägger hinder i vägen för en rimlig grad av konsolidering.

Enskilda näringsidkare bedriver vanligen sin rörelse som firma, som registrerats i handelsregister. Detta innebär skattetekniskt, att den vinst som kan redovisas betraktas som inkomst för innehavaren vid dennes självdeklaration. Han har visserligen dessförinnan åtnjutit tänkbara avdrag för inkomsternas förvärvande men ändock inte haft med t. ex. aktiebolag jämförbara möjligheter till konsolidering. Det bör i detta sammanhang påpekas, att nuvarande skattesystem medger en viss konsolidering genom nedskrivning av varulager. Detta system är emellertid icke tillämpligt för alla typer av företag och produktionsområden. För många mindre företag kan strävan efter att på detta sätt söka konsolidera leda till att så stora lager hålles att likviditetssvårigheter uppstår. Man kunde här tänka sig den utvägen att företag registrerade i handelsregister i beskattningsavseende behandlades som juridiska personer och att med ledning därav uppdelningen mellan företagarens och företagets ekonomi i skattehänseende bleve mera strikt. Mot detta kan givetvis invändas att envar företagare har möjlighet att ombilda sitt företag till t. ex. aktiebolag och uppnå dessa fördelar. Det torde emellertid kunna ifrågasättas lämpligheten av att tvinga den stora kategorien småföretagare att på detta sätt förändra sina rörelsers status, när samma fördelar borde kunna åvägabringas genom en omläggning av skattesystemet.

Över huvud taget förtjänar frågan om beskattningen av de mindre före-

tagen att upptagas till en allsidig utredning, varvid man givetvis även bör överväga möjligheten till en differentiering inom företagsbeskattningsram, på så sätt att de mindre företagens särskilda problem vunne särskilt beaktande.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning av möjligheterna till omläggning av företagsbeskattningen i syfte att underlätta de mindre företagens konsolidering och självfinansiering.

Stockholm den 27 januari 1960

T. V. Mattsson
